

O'ZBEKISTON **ISSN 2181-502X** QISHLOQ VA SUV XO'JALIGI

Maxsus son [2]. 2022

**ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР –
АМАЛИЁТГА**

Қанд лавлаги илдишмевазида шакарни тўпланиб боришига азотли ўғитлар шакл ва меъёрларини таъсирини вегетациясининг ҳар ойини бошида ўрганиб бордик. Олинган маълумотларнинг кўрсатишича, қанд лавлагини вегетациясининг дастлабки ойида (август) илдишмева таркибидаги шакар миқдори вариантлар кесимида 4,8-5,6% оралиғида бўлди. Кейинги сентябрь ойидан бошлаб илдишмеваининг жадал ўсиши бошланди, бунинг натижасида шакар миқдори ҳам ортиб борди. Масалан, минерал ўғит қўлланилмаган 1-вариантда унинг миқдори 9,8% ни ташкил этган бўлса, азотли ўғитлар қўлланилмаган 2-вариантда ($P_{100}K_{150}$ кг/га ўғит фонида) 9,5%, 3-вариантда ($P_{150}K_{200}$ кг/га ўғит фонида) эса 9,3% ни ташкил этган, азотли ўғитларни турли шаклда қўллаш билан уларнинг миқдори камайиб борган ва 9,1-9,2% гача тушган. Октябрь ойидаги кузатишларимизда ҳам шу каби маълумотлар олинди. Аммо, илдишмева таркибидаги шакар миқдори 0,8-0,9 баробарга ортиб, 17,3-18,2% га етди. Юқорида айтганимиздек, минерал ўғитлар умуман берилмаган (1-вар.) ва азотли ўғитлар солинмаган (2-,3-вар.) вариантларда бошқа вариантлардан юқори бўлганлиги кузатилди. Шунингдек, азотли ўғитларни шакллари илдишмева таркибидаги шакар миқдори ҳам сезиларли таъсир кўрсатар экан. Масалан, аммоний нитрат ва аммоний сульфат ўғитлари 150 кг/га дан берилганида илдишмева таркибидаги шакар миқдори 17,6% ни ташкил этган. Шунингдек, азотли ўғитлар меъёрлари ҳам таъсир кўрсатиши айнан шу вариантлардан билиб олиш мумкин, азотли ўғит меъёрини 200 кг/га етказиш билан 17,5% га тушиб қолган. Энг кам шакар миқдори натрийли селитра ва карбамидни 200 кг/га ($P_{150}K_{200}$ кг/га ўғит фонида) қўлланилган

5-ва 11-вариантларга тўғри келиб мос равишда 17,4 ва 17,3% ни ташкил этган.

Биз ўсимлик илдишмевазида шакар тўпланишини ўрганиш билан илдишмева ҳосилини шаклланиб боришини ҳам назорат қилиб бордик. Бунинг натижасида вегетация даври ойлари бўйича бир гектар майдондан йиғиб олиниши мумкин бўлган биологик қанд миқдорини ҳам аниқлаб бордик. Олинган маълумотларнинг кўрсатишича, илдишмевадаги шакар миқдори азотли ўғитлар шакл ва меъёрлари салбий таъсир кўрсатиши мумкин, аммо, илдишмева ҳосилининг юқори бўлишини таъминлайди.

Масалан, умуман минерал ўғитлар қўлланилмаган назорат 1-вариантда илдишмева ҳосилини паст (284,1 ц/га) бўлиши шакар миқдорини (18,2%) кўплигига қарамай олинмаган биологик қанд миқдори кам 51,7 ц/га бўлишига олиб келган. Азотли ўғитлардан аммоний нитрат 150 кг/га қўлланилган 6-вариантда илдишмева таркибида шакар миқдори 17,6% бўлишига қарамай илдишмева ҳосилини юқори бўлишлиги гектаридан 65,1 ц/га биологик қанд олиш имконини берди.

Хулоса қилиб шунини айтиш мумкинки, қанд лавлагидан кўп миқдорда қанд ҳосили олиш учун типик бўз тупроқлар шароитида $P_{100}K_{150}$ кг/га ўғит фонида азотли ўғитлардан аммоний нитратни 150 кг/га меъёрда қўллаш самаралидир. Натижада, бир гектар қанд лавлаги экилган майдондан 65,1 ц/га биологик қанд олиш имконини беради.

**Иномжон СУЛАЙМОНОВ,
Дилшод ЭРГАШЕВ,**

*Наманган давлат университети ўқитувчилари,
Дилшоҳа ДАДАХОНОВА.*

АДАБИЁТЛАР

1. Земцов С.М., Бирюков С.В., Горайнов А.В., Вислобоков А.В. Стратегия орошения при возделывании сахарной свеклы: опыт КВС в России// Сахарная свекла, 2022 г., №2, стр. 20-25.
2. Доспехов Б.А. Методика полевого опыта (с основами статистической обработки результатов исследований). Москва: Колос, 1979, -С 416.
3. Методы полевых и вегетационных опытов с хлопчатником в условиях орошения. Ташкент: СоюзНИХИ. 1973. Изд-4, -С 225 .
4. Минакова О.А., Александрова Л.В., Подвигина Т.Н. Системы удобрения для современных отечественных гибридов сахарной свеклы в ЦЧР, Сахарная свекла, 2022 г., №2, стр. 32-37.
5. Чечеткина И.В., Гуляка М.И. Влияние азотных удобрений на продуктивность и качество сахарной свеклы.// Сахарная свекла, 2022 г., №3, стр. 20-22.

УО‘Т: 635.64

YETISHTIRISH TEXNOLOGIYASINING ISSIQXONA POMIDOR NAV VA DURAGAYLARINING HOSILDORLIGIGA TA’SIRI

Аннотатсия. Aholini yilning barcha mavsumlarida yangi sabzavot mahsulotlari bilan ta'minlash imkoniga ega bo'lgan yopiq gruntga va unda yetishtiriladigan sabzavot ekinlari mahsulotlarini ko'paytirishga, sifatini yaxshilashga katta e'tibor berib kelinmoqda. Tadqiqotlarning asosiy maqsadi hosildorlikni oshirish va meva sifat ko'rsatkichlarini saqlashni ta'minlaydigan tub qalinligini belgilovchi optimal ekish sxemasini aniqlash bo'lib hisoblanadi.

Аннотация. Большое внимание уделяется закрытому грунту, который способен обеспечить население свежей овощной продукцией во все сезоны года, увеличить и улучшить качество продукции выращиваемых в нем овощных культур. Основная цель исследований является определение оптимальной схемы посадки, определяющий число куста, обеспечивающую повышение урожайности и сохранение показателей качества плодов.

Annotation. Great attention is paid to greenhouses, which is able to provide the population with fresh vegetable products in all seasons of the year; increase and improve the quality of vegetable crops grown in it. The aim of the research is to determine the optimal planting scheme, which determines the number of bushes, which ensures an increase in yield and preservation of fruit quality indicators.

Kirish. Mamlakatimizda sabzavotchilik tarmog'ini yanada rivojlantirish va mahsulot eksport salohiyatini kuchaytirish bo'yicha qator chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 23 oktyabr PQ-5853-son qarori bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasini 2020-2030 yillarda rivojlantirishning Harakatlar strategiyasi" aholini oziq-ovqat xavfsizligini va to'g'ri ovqatlanish madaniyatini ta'minlash asosiy vazifalardan biri qilib belgilangan.

Yopiq gruntida yetishtiriladigan pomidor nav va duragaylari yuqori hosildor bo'lishi bilan birga, unga qo'yiladigan talablardan yana bittasi shu sharoitga moslashganlik bo'lib hisoblanadi. Shu bilan birga, bu nav va duragaylarning hosildorligiga yetishtirish texnologiyasining ta'siri katta. Muayyan sharoitda yetishtirishga mos nav va duragaylarni tanlashdan tashqari, hosildorligi yuqori, kasallik va zararkunandalarga chidamli, yuqori sifatli mahsulot beradigan duragaylarni tanlash bilan bir vaqtda yetishtirish texnologiyasining samarali usullaridan foydalanish yopiq grunt sabzavotchiligidan samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biri bo'lib hisoblanadi. Issiqxonada yorug'lik yetishmovchiligi o'simlikning hayot faoliyati davomidagi ko'plab muhim jarayonlarda namoyon bo'ladi, chunki ko'p fiziologik-biologik holatlar yorug'lik energiyasining o'zlashtirilishi bilan bog'liq. Birinchi navbatda o'simlik bargida fotosintetik jarayonlarning pasayishi kuzatiladi. Shu sababdan, optimal ekish sxemasini aniqlash muhim bo'lib hisoblanadi.

Material va metodlar. Pomidorning yopiq gruntida yetishtirishga mos, Rossiyaning Gavrih seleksiya va urug'chilik firmasidan keltirilgan Blagovest F₁, Alkasar F₁ duragaylari tajribalar ob'ekti bo'lib xizmat qildi.

Yuqori keltirilgan duragaylarni 80 x 30; 80 x 40; 80 x 50 va 80 x 60 ekish sxemalarida yetishtirganda ularning morfo biologik ko'rsatkichlari, tepisharligi, kasallik va zararkunandalarga chidamliligi, mahsuldorlik ko'rsatkichlari, hosildorligi, hosil to'plash dinamikasi va iqtisodiy samaradorligi kabi zarur ko'rsatkichlari o'rganildi.

Tadqiqotlar davomida fenologik kuzatishlar, biometrik o'lchovlar, kasalliklarga chidamlilik va hosildorlikni hisoblash, bo'yicha baholash ishlari olib borildi.

Meva sifatini baholash bo'yicha biokimyoviy tahlillar «Metodicheskie ukazaniya po opredeleniyu ximicheskix veshchestv dlya otsenki kachestva urozhaya ovocnyx i plodovix kultur» (M.1979) asosida o'rganildi.

Fenologik kuzatuvlar, biometrik o'lchovlar va hosildorlikni aniqlashda «Metodicheskie ukazaniya po provedeniyu fenologicheskix nablyudeniy Tyurinim» uslubiy tavsiyanomadan foydalanildi.

Tajriba joyi - "Himoyalangan gruntida etishtirilgan pomidor nav va duragaylarining hosildorligiga yetishtirish texnologiyasining ta'sirini o'rganish bo'yicha o'tkazilgan tadqiqotlar Samarqand viloyati "Yangiariq issiqxonasi" MChJda qishgi – bahorgi ekish muddatida o'tkazildi.

Tajriba olib borilgan issiqxonaning umumiy maydoni 0,5 gektar. Pomidor urug'lari yanvar oyida tuvalarga ekildi va fevral oyining ikkinchi yarmida issiqxonaga ko'chirib o'tkazildi.

Har bir delyanka maydoni 10 m². Tajribalarni ekish har bir duragay uchun 2 yarusli, 4 qaytariqli qilib amalga oshirildi.

Natijalar va ularning tahlili. Pomidor mevalari tarkibida inson

uchun zarur bo'lgan turli vitaminlar, organik kislotalar, mineral tuzlar mavjud. Pomidor sharbati C vitamini manbai hisoblanadi. U me'da bezlari faoliyatini kuchaytiradi, buyrak, jigar, o't pufagi xastaliklarini davolashda yaxshi ta'sir ko'rsatadi. Organizmda modda almashinuvini yaxshilaydi.

Yopiq gruntida ekinga maqbul mikroiklimni yaratish uchun qilinadigan xarajatlar tannarxni oshiradigan va rentabellikni pasaytiradigan asosiy sabablardan biridir. Shu sababdan bu sharoitda geterozis duragaylarni etishtirish bilan bir qatorda ekinni biologik xususiyatlariga ta'sir qiladigan yetishtirish texnologiyasining asosiy elementlari (mineral o'g'itlar me'yori, ekish sxemasi, shakl berish xillari) ni o'rganish yuqorida qayd etilgan muammolarni engishning asosiy omillaridan biri bo'lib hisoblanadi.

Tajribalarimizda o'rganilgan pomidor duragaylarining turli ekish sxemalarida yetishtirganda hosildorlik ko'rsatkichlarini aniqlash natijalari quyidagicha bo'ldi.

Meva o'rtacha vazni, tub soni va hosildorlik o'rtasida korrelyatsion bog'liqlik borligi kuzatildi. 80 x 60 ekish sxemasida Blagovest F₁ duragayida meva vazni 111,2 grammni, hosildorlik esa 12,6 kg/m² ni tashkil qildi. 80 x 50 ekish sxemasida bu ko'rsatkich nisbatan 109,0 gramm va 13,7 kg/m² bo'ldi. Bu yerda 80 x 50 ekish sxemasida hosildorlik ko'rsatkichining yuqori bo'lishiga asosiy sabab tub soni bo'lib hisoblanadi. 80 x 30 ekish sxemasida esa meva vazni 95,0 grammni, hosildorlik esa 11,8 kg/m² ni tashkil qildi. Tub sonining yuqori bo'lishi o'simlikning oziq moddalar bilan yetarli darajada ta'minlanmasligi va tashqi omillardan yetarlicha foydalana olmaslikka olib keladi. Tub soni yuqori hosildorlikni ta'minlovchi asosiy omillardan biri bo'lib hisoblanadi.

Turli ekish sxemalarida pomidor duragaylarini yetishtirganda hosildorlik ko'rsatkichlari.

Ekish sxemasi, sm	Mevaning o'rtacha vazni, g	Hosildorlik (kg/m ²)	Tovar mahsulot chiqimi, %
Blagovest F₁			
80 x 30	95,0	11,8	90
80 x 40(n)	97,0	12,3	93
80 x 50	109,0	13,7	95
80 x 60	111,2	12,6	96
F₁ Alkasar			
80 x 30	117	15,3	90
80 x 40(n)	121	16,1	93
80 x 50	130	18,0	96
80 x 60	136	17,3	95

O'tkazilgan tajribalar natijalari shuni ko'rsatadiki, o'rganilgan duragaylarda umumiy yuqori hosil 80 x 50 sm ekish sxemalarida (13,7 dan 18,0 kg/m² gacha) kuzatildi. Bu esa o'rganilgan nazoratga nisbatan 1,4 – 1,9 kg/m² yuqori hosilni tashkil qildi. Eng past hosildorlik barcha duragaylarda 80 x 30 sm ekish sxemalarida kuzatildi.

O'rganilgan barcha duragaylar 80 x 50 va 80 x 60 sm ekish sxemalarida tovar mahsulot chiqimi yuqoriligi (94 – 96 %) bilan ajralib turdi. 80 x 30 ekish sxemasida esa bu ko'rsatkich past (88 – 90%) bo'ldi.

Mevalarning o'rtacha vazni barcha o'rganilgan duragaylarda

80 x 60 sm ekish sxemasida yuqoriligi kuzatildi. Blagovest F₁ duragayida esa bu ko'rsatkich nisbatan 111,2 g bo'lganligi kuzatildi.

80 x 50 va 80 x 60 sm ekish sxemalarida ekkanda tovar chiqimining yuqori bo'lishi, 80 x 50 sm ekish sxemasida ekkanda hosildorlikning yuqori bo'lishi oziqa maydoniga o'simlikni to'g'ri taqsimlash mahsulдорlikni, mahsulot sifatini va shu bilan birga hosildorlikni oshirishga olib kelishini tasdiqlaydi.

Xulosalar. Himoyalangan gruntda yetishtirilgan pomidor nav va duragaylarining hosildorligiga yetishtirish texnologiyasining ta'sirini o'rganish bo'yicha olib borilayotgan tajribalar davom ettirilmoqda. Tajribalarda asosiy maqsad yuqori iqtisodiy samara-

дорlikka erishish imkonini beradigan optimal ekish sxemasini aniqlashdir. Hosildorlik ikki asosiy ko'rsatkich – mahsulдорlik va tup soni orqali belgilanadi. Shu sababdan 80 x 50 sxemada ekish yuqori hosil olish va yuqori iqtisodiy samaradorlikka erishish imkonini beradi.

Abdumansur ABDURAJABOV, magistrant,
Davlat NORMURODOV, q.x.f.d., dotsent,
Samarqand Davlat Universiteti
Xurshida BEKMURADOVA, katta o'qituvchi,
Samarqand Davlat veterinariya meditsinasi,
chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti.

ADABIYOTLAR

1. S.A.Yunusov. 100 kitob. 6 kitob. Agrobank ATB. 2021.
2. S.F.Gavrish. Tomati. M.2005
3. N.V.Tuayeva. Vliyaniye gustoti posadki rasteniy na velichinu i kachestva urojaya teplichnogo tomata. J.Gavrish. 2008.

UO'T: 635.64

ISSIQXONADA KOREYA TEXNOLOGIYASI ASOSIDA POMIDOR YETISHTIRILGANDA HAR XIL DURAGAYLARNING HOSILDORLIGI

Annotatsiya. Mamlakatimiz issiqxona sabzavotchiligidagi mavjud muammolarni va kamchiliklarni bartaraf etish, zamonaviy texnologiyalarni ishlab chiqarishga joriy etish, hosildorlikni oshirish omillarini izlash muhim ahamiyatga ega. Samarqand viloyati sharoitida Koreya texnologiyasi bo'yicha issiqxonada yetishtirishga mos, har xil pomidor nav va duragaylarining o'sishi, rivojlanishini va hosildorligini o'rganish va tanlash tajribalarning asosiy maqsadi bo'lib hisoblanadi.

Аннотация. Устранение существующих проблем и недостатков тепличного овощеводства в нашей стране, внедрение в производство современных технологий, поиск факторов, повышающих урожайность имеют важное значение. Основной целью опытов является изучение и отбор роста, развития и продуктивности различных сортов и гибридов томатов, пригодных для выращивания в теплице по корейской технологии в условиях Самаркандской области.

Annotation. Elimination of existing problems and shortcomings of greenhouse vegetable growing in our country, the introduction of modern technologies into production, the search for factors that increase productivity are important. The main purpose of the experiments is to study and select the growth, development and productivity of various varieties and hybrids of tomatoes suitable for growing in a greenhouse using Korean technology in the conditions of the Samarkand region.

Kirish. Respublika aholisining oziq-ovqat balansida sabzavotlar asosiy o'rnlardan birini egallaydi. Yil davomida yangi sabzavot mahsulotlari bilan ta'minlashda esa ularni yopiq gruntda yetishtirish muhim ahamiyatga ega.

Pomidor – yopiq gruntda yetishtiriladigan va xalqimiz tomonidan sevib iste'mol qilinadigan asosiy sabzavot ekinlaridan biri bo'lib hisoblanadi. O'zbekistonda pomidor issiqxonalarning asosiy ekini hisoblanadi. Uning maydoni 2000 yillargacha 40-42 foiz, yalpi mahsulot bo'yicha esa 30 foizdan ortiq bo'lgan bo'lsa, hozirga kelib hissasi bodringdan o'zib, 50 foizdan oshib ketdi.

Mikroiqlimni yaratish bilan bog'liq xarajatlarni keltirib chiqaradigan yopiq grunt sharoiti rentabellikni oshirish imkonini beradigan omillarni izlashni talab etadi.

O'zbekistonda issiqxonalarda yetishtirishga mos, transportbop, kasalliklarga chidamli, yuqori ta'mli va tovarbop xususiyatga ega bo'lgan yangi pomidor navlari va geterozis duragaylarini yaratish muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, respublikamizda yopiq tizimda sifatli va xalqaro standartlarga javob beradigan

qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish hajmlarini oshirishga alohida e'tibor qaratilgan.

Bundan tashqari, pomidorning yangi, xaridorgir, mahsulot sifati yaxshi bo'lgan navlarni yaratish, shu bilan birga, turli texnologik usullardan foydalanib yetishtirish tannarxini kamaytirish usullarini o'rganish imkonini beradi.

Material va metodlar. Tadqiqot ob'ekti bo'lib pomidorning yopiq gruntda yetishtirishga mos, Gollandiyaning seleksiya va urug'chilik firmalaridan keltirilgan Martez F₁, Torri F₁, Vernal F₁, Eskana F₁, Marfa F₁ duragaylari xizmat qildi.

Tadqiqotlar davomida fenologik kuzatishlar, biometrik o'lchovlar, kasalliklarga chidamlilik va hosildorlikni hisoblash bo'yicha baxolash ishlari olib borildi.

Meva sifatini baholash bo'yicha biokimyoviy tahlillar «Metodicheskie ukazaniya po opredeleniyu ximicheskix veshestv dlya otsenki kachestva urojaya ovoshnykh i plodovix kultur» (M.1979) asosida o'rganildi.

Fenologik kuzatuvlar, biometrik o'lchovlar va hosildorlikni

MUNDARIJA

PAXTACHILIK

A.ЖАЛОЛОВ, А.РАВШАНОВ, Ш.НАМАЗОВ, С.МАТЁКУБОВ, Д.ТУРАЕВА, С.ЭРГАШЕВА. Эколого-географик узоқ юкори авлод тизмаларда тола чикими ва битта кўсакдаги пахта вазнининг ирсийланиши ҳамда ўзгарувчанлиги.....1	
F.TO'XTASHEV, D.IBRAGIMOVA. Suyuq azotli o'g'itlar bilan g'o'za bargidan oziqlantirishning o'simlik o'sish va rivojlanishiga ta'siri.....3	

G'ALLACHILIK

H.ХУДАЙБЕРГЕНОВ. Ўзбекистоннинг дон мустакиллиги қандай илмий асосда амалга оширилганлигини биласизми?.....4	
И.БҮРИЕВ, Д.БОТИРОВА. Кузги бугдой ҳосилдорлигининг наводор уруғлар фракциялари ва озиклантиришга боғлиқлиги.....6	
Н.ЁДГОРОВ, Б.ХАЛИКОВ. Кузги бугдой навлари бош поясининг баландлиги ва бошқоқ узунлиги.....8	
И.ХОШИМОВ. Агроомилларнинг кузги бугдой дон ҳосилдорлиги ва сифатига таъсири.....9	
Ш.ИРНАЗАРОВ, Э.ПАРМОНОВА. Кузги бугдой етиштиришда қўлланилган минерал ўғитларнинг тупроқдаги қолдиқларининг ангизиде етиштирилган такрорий экилган мош ҳосилдорлигига кейинги таъсири.....11	
М.МҮМИНОВА, Б.ҚАЛАНДАРОВ. Шоланинг “Садаф” навини қўчат усулида экишда дон маҳсулдорлигига маъдани ўғитлар меъёрларининг таъсири.....13	
Ч.ҚАШҚАБОВЕВА, А.ХАЛБАЕВ, Х.ИДРИСОВ. Шолдан юкори ҳосил етиштиришда қўчат экиш схемалари ва биопрепаратлар қўллаш усуллари.....15	
Н.МИРЗАЕВ, Ш.ҲАЗРАТҚУЛОВА, Г.БЕРДИЕВА. Соя навларининг шохланиш сонига азотли ўғитлар меъёрининг таъсири.....16	
X.ASQAROV. Soya seleksiyasida boshlang'ich manbalarni o'rganish natijalari.....18	
И.НОСИРОВ. Такрорий экин сифатида экилган сояда дефолиация ўтказишнинг самарадорлиги.....19	
Х.РУСТАМ, Д.МУСИРМАНОВ, Д.АХМЕДОВ. Нўхат селекциясида маҳсулдорлик белгиларини баҳолаш.....21	
X.IDRISOV, CH.QASHQABOEVA, A.XALBAEV. Mosh (Rhaseolis airais Piper)ning “durdona” navi don sifatini tahliliy o'rganish natijalari va moshdan keyin ekilgan sholi nav namunalari urug'larining unuvchanligi.....22	
A.XAYITOV, B.ESHONKULOV. Boshloqli don ekinlaridan bo'shagan yerlarda moyli kungaboqar o'stirishning agrotekhnologiyasi.....24	
А.ОМОНОВ. Тарик донининг сифат кўрсаткичларига экиш муддат ва меъёрларининг таъсири.....25	
К.АЗИЗОВ, Р.СИДДИКОВ, А.ЖАППАРОВ. Иссик иқлим шароитида маккажўхоридан яшил масса (силос) етиштириш агротехнологияси.....27	
П.НУРАТДИНОВА, Т.СЕРИМБЕТОВ, Б.ИСМАЙЛОВ, Б.БЕКБАНОВ. Сроки внесения минеральных и органических удобрений под кукурузы на засоленных почвах.....30	

MEVA-SABZAVOTCHILIK

Р.ХАКИМОВ, М.ХАЛИМОВА. Ўзбекистонда сабзавот ва полизчиликни ривожлантиришда селекциянинг хиссаси.....31	
A.XALIMBOYEV, I.DOVLATOV. Urug'mevali mahsulotlarni saqlash jarayonida sodir bo'ladigan fiziologik o'zgarishlar.....33	
Т.ОСТОНАҚУЛОВ, И.ЛУКОВА. Картошканинг йирик туганакли навларини турли етиштириш ва экиш усулларида ўстирилганда палак, илдиэ ва туганак шаклланиши ҳамда маҳсулдорлиги.....34	
И.СУЛАЙМОНОВ, Д.ЭРГАШЕВ, Д.ДАДАХОНОВА. Қанд лавлаги илдиэмевасида қанднинг тўпланишига азотли ўғит шаклланининг таъсири.....35	
A.ABDURAJABOV, D.NORMURODOV, X.BEKMURADOVA. Yetishtirish texnologiyasining issiqxona pomidor nav va duragaylarining hosildorligiga ta'siri.....37	
B.XUDAYBERDIEV, D.NORMURODOV, X.BEKMURADOVA. Issiqxonada Koreya texnologiyasi asosida pomidor yetishtirilganda har xil duragaylarning hosildorligi.....39	
Б.ИБРОҲИМОВ, Н.ХУШВАҚТОВ. Иситилмайдиган иссиқхона шароитида турли муддатларда экилган аччиқ қалампир навларининг ҳосилдорлик кўрсаткичлари.....40	
Т.ХОЛМУМИНОВ. Биохимический состав плодов перспективных сортов и гибридов F ₁ перца сладкого.....42	

O'SIMLIKSHUNOSLIK

Ў.ҲАКИМОВ, Х.ХАЛИЛОВ. Сиверс астрагали (<i>lam. Astragalus sieversianus</i>) уруғларининг унувчанлигини ошириш имкониятлари.....44	
М.ХАЛИҚОВА, Э.МАТЯҚУБОВА, Н.РАҲАБОВ. <i>G. Barbadense</i> L. турига мансуб F ₂ ўсимликларда морфобиологик ва ҳўжалик белгиларининг наслдан-наслга берилиш коэффициентининг таҳлили.....46	
Т.ХОЛМУРАДОВА, Ч.ХОЛМУРАДОВ, З.УСАНОВ, З.ХОЛМУРАДОВА. Доривор <i>galanthus alpinus sosn.</i> (<i>Amaryllidaceae</i>) ўсимлигининг айрим морфологик тавсифи.....47	
Б.ИБРОҲИМОВ. Бамя нав намуналари ҳосилдорлигига поя баландлигининг таъсири.....49	
М.БОТИРОВ, А.ЮНУСОВ. Амарант барги ва унинг таркиби ўзгаришида экиш муддатлари ва экиш тизимининг таъсири.....51	

O'SIMLIKLAR HIMOYASI

I.MATKARIMOV. Qishloq xo'jaligida agrobiokimyoviy xizmatlardan foydalanishdagi yutuqlar, xavflar va yechimlar.....53	
А.УТЕПБЕРГЕНОВ, Т.ТОРЕНИЗОВ. Қорақалпоғистон агробиоценози данакли мева боғларида шираларга қарши биологик курашни ташкиллаштириш.....54	
Е.ТОРЕНИЗОВ, А.ДАВЛАТОВ, Б.АННАҚУЛОВ. Қорақалпоғистон экстремал агрошароитида янги пайдо бўлган зараркунандалар ривожланишининг биоэкологияси.....55	
Г.ТУРДИЕВА. Фарғона водийси шароитида дуккакли дон экинлари зараркунандалари ва уларга қарши курашнинг экологик безарар усуллари.....57	

CHORVACHILIK

Т.ТАЙЛАКОВ. Эчкилар монезиозига қарши янги антигельминтикларнинг самарадорлигини ўрганиш.....59	
A.BOROTOV. Chorvachilik, baliqchilik va parrandalar uchun ozuqa tayyorlashda maydalagich barabanning ahamiyati.....61	
О.ДЖУРАЕВ, Г.МАМАДУЛЛАЕВ, У.ФАЙЗИЕВ. Денгиз чўчкачаларида «рифизострепт» препаратини синашнинг патоморфологик натижалари.....62	
S.OSERBAYEVA. Ekstremal ekologik omil sharoitida parvarishlangan tut ipak qurti zot va duragaylarining hayotchanlik va pilla mahsuldorlik ko'rsatkichlari.....64	
Н.САТТАРОВ, А.БОРОТОВ. Эффективность различных технологий выращивания и откорма молодняка крупного рогатого скота в зданиях облегченного типа.....66	